

[Svend Haugaard.]

turligvis nødvendigt med dispensationsmuligheder, ikke mindst da for visse ø-områder. Jeg vil gerne bede ministeren bekræfte, at han er indstillet på at tage en fornuftig vurdering, således at hvor der virkelig er baggrund for dispensation, vil den blive benyttet.

Venstre påstår i betænkningen, at flertallets forslag vil fremkalde prisstigninger, så unge landmænd ikke vil have mulighed for at købe ejendomme i nærheden af byerne. Sådan har det jo netop været hidtil. Nu er der ikke så forfærdelig mange ejendomme i nærheden af byerne med under 35.000 kr. i grundskyld eller på under 5 hektar, men ejendomme over den størrelse i nærheden af byerne vil have en chance for at falde i pris, fordi det nu kun er folk med hovederhverv i landbruget, der har en chance for at erhverve dem. I hvert tilfælde skyldes de protester, nogle af os hidtil har fået, ængstelse for, at det nu bliver svært at sælge ejendommene til en fornuftig stor pris.

De konservative har tilsluttet sig nogle af venstres mindst restriktive ændringsforslag, og så har de stillet et ændringsforslag om, at der skal være 4-5 km.s sammenlægningsgrænse, hvor der ikke er stærkt trafikerede veje imellem. Nu blev stavnsbåndet nævnt før, og jeg kunne så nævne landboreformen. Jeg synes, at vi dermed vil få en lige så stærk spredning af jorden som før landboreformen.

Det er vist unødvendigt at kommentere det øvrige. Hr. H. C. Toft sagde, at man gerne fra konservativ side ville støtte de mest effektive landmænd. Jeg må af hr. H. C. Tofts stilling til ændringsforslagene i øvrigt forstå dette sådan, at han med de effektive mener de mest kapitalstærke. Ellers forstår jeg ikke sammenhængen i det.

Jeg er tilfreds med landbrugsministerens svar om, at der intet vil være til hinder for en nedtrapning så lidt som naturligvis for en optrapning til de 100 hektar som hidtil. En sådan nedtrapning kan der være mange grunde til, ikke mindst aldershensyn. Jeg er også tilfreds med muligheden — som alle i øvrigt er gået ind for — for, at man kan kræve stærkt forfaldne bygninger istandsat, helst af hensyn til landsbyens tarv, og, hvor det ikke sker, kræve fjernelse af ruinerne.

Som helhed må jeg mene, at lovforslagets

hovedvirkning, når flertallets ændringsforslag vedtages, for det første vil blive en stærkt dæmpet prisstigning, især for ejendomme, der egner sig til heltidsbeskæftigelse, og for det andet en mere rationel drift, som samfundsøkonomisk er overordentlig værdifuld. For det tredje tages der passende rekreative hensyn, for det fjerde vil der blive flere befolkede ejendomme, hvilket af hensyn til landsbyens tarv også er værd at tage med, ligesom det, at skatten falder ude i landkommunen, er værd at tage med. Endelig for det femte tror jeg, at loven vil være en god sikring mod udenlandske spekulationsopkøb. Herunder vil jeg pege på værdien af, at der fastsættes en 15 km.s grænse for sameje, samdrift og forpagtning. Derved vil vi sikre, at fjernforpagtning undgås, og det er et af de løfter, vi gav før den 2. oktober, som vi hermed følger op.

Der mangler noget i lovforslaget, det erkender vi. Der mangler en begrænsning af fradragsretten i byindtægt af landbrugsunderskud, men det er et skattespørgsmål, og det må vi altså ordne et andet sted end her.

Jeg vil til sidst anbefale, at man stemmer for flertallets ændringsforslag, men jeg skylder også at sige, at der er et mindretal i den radikale gruppe, som ikke følger flertalsindstillingen.

Frandsen: Ved første behandling af det lovforslag, vi nu har til anden behandling, gav jeg udtryk for, at socialistisk folkeparti var enig i hovedintentionen med forslaget. Vi mente blot, at der var en del ting, som måske mere hensigtsmæssigt kunne løses på en anden måde, og at der måske var andre ting i lovgivningen, der skulle ændres.

Det, vi i dag har til anden behandling, opfylder i hovedtrækkene det, vi kunne ønske. Vi er tilfredse, fordi vi netop får hovedsigtet igennem på en hensigtsmæssig måde, mener vi, sådan at det både bliver let og hensigtsmæssigt at administrere.

For os har det hele tiden været afgørende, at de egentlige landbrug bliver forbeholdt landmændene, så vi undgår, at de egentlige landmænd bliver udkonkurreret af byboer eller halvlandmænd, der har langt bedre kapitalmuligheder bag sig. Det var det ene ønske, vi havde.

Det andet var at sikre, at det landsbysamfundsbillede, som vi kender, hvor der